

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **O. N.**, nar. x, státní příslušnost Ukrajina, t. č. x, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2013, č. j. OAM-99/LE-BE02-ZA14-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 14. 6. 2013, č. j. OAM-99/LE-BE02-ZA14-2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl žalovaný podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce v průběhu správního řízení zmínil obavu z politické situace ve své vlasti s tím, že nebyl schopen uvést jakýkoliv důvod, proč by zmíněné problémy měl mít. Žalovaný nepřehlédl, že žalobce v zemi původu nikdy neměl problémy se státními orgány, k tomu dodal, že v případě jakéhokoliv protiprávního jednání vůči své osobě může žalobce využít ochrany státních orgánů své vlasti.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, ve které namítal porušení zákona o azylu a správního řádu. Podle názoru žalobce jsou v jeho případě dány důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, jelikož zde je důvodná obava z pronásledování pro jeho účast na tzv. oranžové revoluci, v níž žalobce aktivně pomáhal demonstrantům. Žalobce dodal, že žalovaný pochybil, když si neopatřil dostatečné informace o pronásledování účastníků tzv. oranžové revoluce a k žalobcem uváděným skutečnostem se vůbec nevyjádřil.

Žalobce dále argumentoval, že v jeho případě existují důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu, jelikož jeho život může být ohrožen ze strany mafie. V této souvislosti poukázal na to, že se žalovaný nezabýval otázkou, zda orgány Ukrajiny jsou vůbec schopné poskytnout mu potřebnou ochranu.

Žalobce uzavřel, že jelikož v řízení vyšly najevo skutečnosti odůvodňující udělení azylu podle ust. § 12 a § 14a zákona o azylu, nebylo namístě zamítnout jeho žádost jako zjevně bezdůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Z těchto důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě k námitce porušení ust. § 12 zákona o azylu poukázal na to, že žalovaný výslovně uvedl, že ve své vlasti neměl kvůli své pomoci demonstrantům během tzv. oranžové revoluce žádné problémy a neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že by mu pronásledování hrozilo.

Žalovaný dále odmítl argumentaci žalobce, pokud jde o jím tvrzenou obavu z organizovaného zločinu s tím, že žalobce žádným způsobem nekonkretizoval, z jakého důvodu se organizovaného zločinu obává, pouze uvedl, že se obává obecně. Současně poukázal na to, že žalobce s organizovaným zločinem nikdy žádné obtíže neměl, nikdy se na ukrajinské orgány se žádostí o pomoc neobracel, a proto nelze ani předjímat, že by mu ochranu neposkytly. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti:

Dne 31. 5. 2013 požádal žalobce o mezinárodní ochranu. Ve své žádosti uvedl, že v ČR pobývá od roku 2008, přičemž od září 2009 území ČR neopustil. Do ČR přijel kvůli práci. Jako důvod své žádosti uvedl, že má strach s politické situace na Ukrajině, a že se zúčastnil oranžové revoluce. Uvedl rovněž, že kdyby se do vlasti vrátil, mohli by jej zabít. V pohovoru k žádosti konané dne 11. 6. 2013 uvedl, že během oranžové revoluce pomáhal demonstrantům – dával jim jídlo, oblečení a další potřebné věci. Se svou činností nikdy neměl žádné problémy, nikdy mu nebylo vyhrožováno, pomáhal jako spousta jiných lidí. Dále uvedl, že se bojí o svůj život, ač proto nemá konkrétní důvod, tj. bojí se obecně. Dále uvedl, že na Ukrajině existují různé skupiny lidí, které ohrožují ostatní a mohou je vydírat. Existuje tam mafie a není tam možné být v bezpečí. Posléze upřesnil, že sám konkrétně žádné problémy neměl, ale nechce se vrátit na Ukrajinu, protože se mu nelíbí tamější politická situace. Následně žalovaný vydal dne 14. 6. 2013 napadené rozhodnutí, kterým žádost žalobce jako zjevně bezdůvodnou zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný k § 12 uvedl, že žalobce neuvedl jakýkoliv konkrétní důvod, proč by na Ukrajině měl mít problémy. Pokud jde o otázku § 14a, pak konstatoval, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, která by vůbec nasvědčovala tomu, že by mu na Ukrajině mohlo něco hrozit.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud se nejprve zaměřil na námitku žalobce, podle které žalobci hrozí pronásledování pro jeho účast na tzv. oranžové revoluci a tuto námitku neshledal jako důvodnou. Žalobce totiž ve své výpovědi uvedl, že jeho účast byla pouze formou výpomoci demonstrantům, kterým pomáhalo mnoho lidí, současně dodal, že se svou účastí nikdy neměl žádné problémy. Žalobce navíc ve své žádosti, ani v pohovoru neuvedl jedinou okolnost, která by alespoň nasvědčovala tomu, že by mohl být i on sám (přes nízkou intenzitu svého zapojení do tzv. oranžové revoluce) pro tuto činnost pronásledován. Ostatně sám uvedl, že pro svou obavu nemá žádný konkrétní důvod, a že se bojí „obecně“. Takováto obecná, ničím podložená obava však podle názoru soudu nemůže představovat azylově relevantní skutečnost. Závěr žalovaného v napadeném rozhodnutí proto obстоjí.

Pokud jde o tvrzení žalobce, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s argumentem rizika hrozícího žalobci ze strany organizovaného zločinu, pak ani této námitce nemohl soud přisvědčit, a to prakticky z totožného důvodu jako v námitce předchozí. Soud nemohl přehlédnout, že žalobce v průběhu správního řízení pouze obecně konstatoval, že na Ukrajině působí organizovaný zločin a sám připustil, že žádné konkrétní problémy v minulosti neměl, současně neuvedl jedinou skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že by je mít mohl. V této souvislosti soud konstatuje, že sama skutečnost, že na Ukrajině je relativně vysoká kriminalita (včetně organizovaného zločinu) však sama o sobě nemůže představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany, jinou než „obecnou“ argumentaci žalobce neuvedl. Naopak, z jeho výpovědi není pochyb, že jeho obavy jsou toliko obecného charakteru, aniž by sám zmínil nějaké problémy ve své vlasti, dokonce aniž by je na základě své osobní situace vůbec mohl předvídat.

Z výše uvedeného soud uzavírá, že žalovaný nepochybil, když v případě žalobce postupoval podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Navíc závěr, že skutečnosti uvedené žalobcem v řízení před žalovaným nejsou skutečnostmi svědčícími o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, byl žalovaným řádně odůvodněn, je v souladu s obsahem správního spisu a je zcela v mezích přípustného správního uvážení, jelikož žalobcem uváděné skutečnosti jsou pouze obecného charakteru a nikterak nenasvědčují, že by žalobci osobně v případě návratu na Ukrajinu cokoliv hrozilo.

Vzhledem ke skutečnosti, že od vydání napadeného rozhodnutí došlo na Ukrajině k zásadním společenským změnám, zabýval se soud nad rámec žalobních bodů i touto problematikou. Ohledně dalšího vývoje na Ukrajině soud uvádí, že je namístě aplikovat zásadu *non-refoulement* pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozící vážnou újmou v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady *non-refoulement* a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady non-refoulement a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady non-refoulement budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce (alespoň v některých částech), není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobce ji, objektivně vzato, nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Žalobci nicméně nic nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu, učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu, provedenou zákonem č. 379/2007 Sb., byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud žalobce podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

Lze tak uzavřít, že ač v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v té době ještě nestaly), má žalobce dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dodatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá. Případné nové rozhodnutí o takové žádosti by pak podléhalo soudnímu přezkumu.

Pouze pro úplnost lze dodat, že i kdyby žalobce novou žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodal, není možné v případě, že by existovaly důvody znemožňující vycestování, realizovat jeho správní vyhoštění na základě stávajícího rozhodnutí o vyhoštění. Takový postup by byl totiž v rozporu s § 120a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon

o pobytu cizinců), dle něhož vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci (§ 101 správního řádu), po vyžádání nového závazného stanoviska žalovaného podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Případně nově vydané rozhodnutí o vyhoštění žalobce by bylo (po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení) taktéž možné napadnout správní žalobou. Pokud by žalovaný v závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobce není možné, byla by poté policie povinna žalobci podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vydat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. srpna 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová